

Veel gestelde vragen bij het aanwijzen van gemeentelijke monumenten

Mag ik nog wel wat aan mijn pand veranderen als het gemeentelijk monument is?

Ja, dat mag. Wijzigingen, veranderingen en of verbouwingen zijn nog steeds mogelijk, maar voor veel wijzigingen is wel een omgevingsvergunning nodig. Bij de aanvraag voor een vergunning zal de gemeente altijd de afweging maken tussen wat de eigenaar wenst en de aantasting van de monumentale waarden van het pand. Het gebruik van het pand wordt ook meegewogen in de beoordeling of een verandering al dan niet wordt toegestaan. Voor iedere verandering adviseren wij u contact op te nemen met de gemeente om te vragen of een vergunning noodzakelijk is en om erachter te komen wat de mogelijkheden zijn voor uw pand.

Welk belang heb ik bij de plaatsing van mijn eigendom op de gemeentelijke monumentenlijst?

Eigenaren van gemeentelijke monumenten kunnen in aanmerking komen voor gemeentelijke subsidie. Deze subsidie is bedoeld als tegemoetkoming in de kosten van het onderhoud, herstel of verbetering van het monumentale karakter van het pand, zodat de monumentale waarde in stand gehouden wordt. Zie voor de voorwaarden artikel 18 en 21 van de Erfgoedverordening Gooise Meren 2016.

Ben ik verplicht om nu ineens van alles aan mijn pand te doen?

Nee, u bent niet verplicht om het pand te restaureren. Wel is in 2011 een uitspraak van de rechter geweest dat een eigenaar zijn/haar pand (monument of niet) niet bewust mag verwaarlozen.

Ik onderhoud mijn pand toch wel goed. Daarvoor is toch geen aanwijzing tot monument nodig?

Wij zijn blij dat u uw pand goed onderhoudt. De monumentenstatus biedt echter bescherming voor langere tijd, ook na het vertrek van de huidige eigenaar.

Moet ik vergunningen aanvragen voor werkzaamheden aan mijn pand?

Om een gemeentelijk monument te herstellen of te wijzigen heeft u in veel gevallen een omgevingsvergunning nodig. Sommige werkzaamheden zijn echter vergunningsvrij. Neem contact op met de gemeente om te achterhalen of een omgevingsvergunning verplicht is. Kijkt u alvast op:

<https://gooisemeeren.nl/bouwen-en-verbouwen/omgevingsvergunning-wijzigen-monument/>

Bij de beoordeling van de plannen wordt door het college een advies gevraagd bij de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit & Erfgoed. De Welstandsnota Gooise Meren 2019 is daarbij het toetsingskader.

Ben ik nu voortaan verplicht bepaalde materialen te gebruiken?

Mocht u uw pand willen restaureren of wilt u onderhoud plegen aan uw pand, dan zijn hiervoor richtlijnen opgesteld door het ERM (<https://www.stichtingerm.nl/subpagina-bij-richtlijnen-en-kennis>).

Wat moet ik doen als ik tegen het voornemen/besluit ben om mijn pand aan te wijzen als gemeentelijk monument?

U kunt uw reactie geven op het voornemen tot aanwijzing van het pand als gemeentelijk monument, dit noemen we ook wel een zienswijze.

Wij zullen dan bekijken of aan uw reactie tegemoet gekomen kan worden. Is dat niet het geval en wij besluiten om uw pand toch aan te wijzen als gemeentelijk monument, dan kunt u tegen dat besluit een bezwaarschrift bij ons indienen. Het maatschappelijk belang van de monumentenzorg wordt hierin afgewogen tegen uw privébelang als eigenaar. Een onafhankelijke commissie voor bezwaar- en beroep bekijkt daarop het besluit en uw bezwaren daartegen en geeft advies aan ons. Bent u het met dat tweede besluit ook niet eens, dan kunt u beroep instellen bij de Sector Bestuursrecht van de Rechtbank Midden Nederland in Utrecht. Als u het

tenslotte met de uitspraak van deze rechter niet eens bent, dan kunt u nog hoger beroep instellen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Waarom is mijn pand zo bijzonder dat het monument moet worden?

Bij het voornemen tot aanwijzing is de redengevende omschrijving toegevoegd. Hierin staat uitgebreid beschreven waarom het pand een monument is.

Mijn pand zal misschien worden aangewezen als monument. Kan ik er zelf voor kiezen om hiervan af te zien?

Nee, hier is geen sprake van vrijwilligheid. Er is wel een bezwaar- en beroepsmogelijkheid na de aanwijzing.

Kun je ooit weer van de aanwijzing tot monument af?

Nee. Alleen de instantie die het pand als monument heeft aangewezen kan het pand afvoeren van de monumentenlijst. U kunt als eigenaar wel een verzoek indienen bij de gemeente om het pand af te voeren van de monumentenlijst, maar dan moeten er wel erg zwaarwegende argumenten voor zijn.

Moet ik mijn pand nu ook openstellen tijdens Open Monumentendag?

Nee, openstelling op de Open Monumentendag gebeurt op basis van vrijwilligheid.

Wat wordt beschermd als het pand een monument is?

Bij een aanvraag voor een vergunning zal worden gekeken wat de monumentale onderdelen van een pand zijn. Wat de monumentale waarden zijn wordt in de zogenoemde 'redengevende omschrijving' aangegeven. Dit is een beschrijving van het monument en zijn beschermenswaardige onderdelen. Let wel, soms is het pand niet geheel beschreven omdat het interieur of bijvoorbeeld de achtergevel niet zichtbaar waren tijdens het moment van beschrijven. Deze onderdelen zullen dan alsnog worden beoordeeld op monumentale waarden. Bij voorgenomen werkzaamheden aan uw pand, kan de gemeente daartoe een bouwhistorisch onderzoek verlangen.

In het algemeen geldt dat het pand van kelder tot nok en van gevel tot gevel is beschermd, zowel het exterieur als het interieur. Voor het interieur geldt dat alles wat nagelvast met het pand verbonden is onder de bescherming valt. In de redengevende omschrijving die is opgesteld voor uw pand is aangegeven wat tot de monumentale bescherming wordt gerekend, en wat buiten de bescherming valt.

Energielabel of verduurzamen?

Het energielabel is bij een rijks-, provinciaal of gemeentelijk monument niet verplicht: monumenten zijn hiervan vrijgesteld. Vaak willen eigenaren toch investeren in verduurzaming. Het treffen van maatregelen in een monument is maatwerk. Als rekening wordt gehouden met de monumentale waarden kan er veel. Kijk op <https://gooisemeeren.nl/duurzaamheid/monument-duurzaam-maken/> en voor tips op onder andere <https://www.degroenemenukaart.nl/nl/gooise-meren>.

De energietransitie is een nieuw gegeven. Veel gemeenten, waaronder ook Gooise Meren, zijn momenteel bezig zich te beraden op de gevolgen voor wat wel of niet wordt toegestaan bij monumenten.